

BIZTONSÁGI ADATLAP

A biztonsági adatlap kiadásának dátuma: 2009. április 07.
Felülvizsgálva: 2011. február 08.

1. AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA**

1.1. Termékazonosító:

A keverék kereskedelmi neve: **Ultra Daisy Lemon mosogatószer**
Szinonímák: --

1.2. **A keverék megfelelő azonosított felhasználása:** Alkalmas porcelán, kerámia, üveg, műanyag, fa, fémedények és háztartási eszközök tisztítására, valamint felületek lemosására is. Ajánlott háztartásokban és professzionális felhasználásra egyaránt.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

A gyártó és forgalmazó cég neve: **EVM Zrt.**
Cím: H-1172 Budapest Cinkotai út 26.
Telefon: +36-1-253-15-90
Telefax: +36-1-257-33-14
Biztonsági adatlapért felelős: reach@evmzrt.hu
web-oldal: www.evmzrt.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám:

Cím: **Égésügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSz)**
1096 Budapest Nagyvárad tér 2.
Telefon: +36-80-201-199 (éjjel-nappal)
+36-1-476-64-64 (éjjel-nappal)

2. VESZÉLYESSÉG SZERINTI BESOROLÁS**

2.1. **A keverék osztályozása:** A többszörösen módosított 44/2000. (XII. 27.) EÜM rendelet értelmében nem veszélyes keverék.

2.2. **Címkézési elemek:** A termék nem veszélyes, nincs feltüntetendő veszélyjel és R mondat.

2.3. **Egyéb veszélyek:** A termék zsiroidó hatása miatt a kezét kiszáráthatja. A termék a szemet irritálhatja.

3. ÖSSZETÉTEL VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK**

A termék felületaktív anyagokat, illatot, konzerválószeret, színezéket és segédanyagokat tartalmaz.

Veszélyes összetevők:

megnevezés	koncentráció	CAS szám	EK szám	Veszélyjel, R mondatok
Nátrium-alkil-etoxi-szulfát	5,0 – 15,0 %	68891-38-3	500-234-8	Xi, R 38-41
Dodecylbenzolszulfonsav nátrium só	5,0 %	25155-30-0	246-680-4	Xn, R 22-37/38-41

A táblázatban megadott veszélyes összetevők expozíciós határértékkel nem rendelkeznek.

A táblázatban felsorolt veszélyes összetevők veszélyjelei és R mondatai: lásd 16. pont.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK**

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános információk: Baleset vagy rosszullet esetén forduljunk orvoshoz (ha lehetséges a keverék címkéjét/biztonsági adatlapját mutassuk meg). Szoros ruhadarabjait (nyakkendő, öv) lazítsuk meg.

Belégzés: Az expozíció forrását szüntessük meg, ha lehetséges. A sérültet friss levegőre kell vinni. Panasz esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrrel való érintkezés: Az elszennyeződött ruhadarabokat és lábbelit el kell távolítani, az érintett testrészeket bő vízzel le kell mosni. Használjunk bőrvédő krémet.

Szembe kerülés esetén: A kontaktlencsét távolítsuk el, ha könnyen lehetséges. A szemet 10 percig bő, friss vízzel kell öblíteni a szemhéjszélek széthúzása közben, és a szemgolyó egyidejű mozgatásával. Szemsérülés esetén orvosi ellátás szükséges.

Lenyelés: A sérült szájüregét bő ivóvízzel mossuk ki, és itassunk 0,5 liter kellemesen hűvös ivóvizet. Hánytatni tilos. Nagyobb mennyiségű termék lenyelése esetén forduljunk orvoshoz.

Egyéni védőfelszerelés elsősegélynyújtó számára: Sérült vagy érzékeny bőrűek számára védő- vagy gumikesztyű viselése ajánlott.

4.2. **A legfontosabb- akut és késleltetett- tünetek és hatások:** Nem ismertek.

4.3. **A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése:** Késleltetett hatások nem ismertek.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK**

5.1. Oltóanyag

Alkalmazható tűzoltószerek: Víz, szén-dioxid (CO₂), tűzoltóhab, tűzoltópor.

Nem alkalmazható tűzoltószerek: Nem ismert.

5.2. **A keverékből származó különleges veszélyek:** Magas hőmérséklet esetén hőbomlás következtében mérgező füstök/gázok keletkezhetnek (szénmonoxid, szén-dioxid, kén- és nitrogén-oxidok), ami a szemet és a légzőrendszert irritálhatja.

5.3. **Tűzoltóknak szóló javaslat:** Nagy tűz esetén levegőtől független légzőkészülék és hő ellen védőöltözet.

Egyéb: Az oltásnál használt oltóanyag csatornába, felszíni és talajvízbe való bekerülését, ha lehetséges, akadályozzuk meg.

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL**

6.1. **Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és veszélyhelyzeti eljárások:** Kerüljük a szemmel, nyálkahártyával való érintkezést. A kiömlött tömény termék a padozat síkosságát okozhatja. Kiömlés esetén viseljük védőcipőt.

6.2. **Környezetvédelmi óvintézkedések:** Kerüljük el a talajvízbe és folyóvízbe, a talajba vagy a környezetbe kerülést. Nagy mennyiségű tömény keverék csatornába élő-, felszíni-, talaj-, és hulladékvízbe, talajba jutása esetén értesíteni kell a helyi hatóságot.

6.3. **A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai:** A szabadba jutott keveréket védőgáttal körül kell venni, közömbös ásványi eredetű nedvszívó anyaggal (földdel, homokkal, kovafölddel) vagy univerzális adszorbenssel fel kell itatni. Össze kell gyűjteni felcímkézett, zárható, jelölt tárolótartályba, és hulladékként kell kezelni (lásd. 13. pont). Kerülni kell a

csatornahálózatba, felszíni- és talajvízbe jutást. Véletlenszerű kiömlés és felszíni vizekbe kerülés esetén a keveréket hígítani kell nagy mennyiségű vízzel. A maradékot bő vízzel el kell mosni.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS**

7.1. **A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:** Kerüljük az alkalmazottak túlzott szennyeződését. Használat közben az evés, ivás és a dohányzás nem javasolt. Használat után az edényzetet zárjuk vissza. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

Tárolás: Tárolja eredeti, ép, jól zárható csomagolásban száraz, fagymentes, hűvös helyen. Gyermekektől és élelmiszerektől tartsuk távol.

Különleges felhasználások: Fontos információk és útmutatások a biztonsági adatlapon vagy a címkén találhatóak.

8. EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM**

Biztosítsunk a dolgozóknak a keverék tulajdonságainak megismerését, munkabiztonsági és foglalkozás egészségügyi előírások betartását és a környezet védelmét. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat, a keverék használata közben az evés, ivás és a dohányzás nem javasolt. Evés előtt és használat után mossunk kezet meleg szappanos vízzel. Szembe kerülés esetén a szemet bő vízzel azonnal mossuk ki, és forduljunk orvoshoz.

Tartsuk be a kezelési és tárolási útmutatót és tegyük meg mindent annak érdekében, hogy a tömény keverék ne ömölhessen folyóvízbe, ne kerülhessen a talajba és a szennyvízbe.

8.1. **Ellenőrzési paraméterek:** A keverék a munkahelyi légtérben megengedhető határértékkel a 25/2000. (IX. 30.) EÜM-SzCsM együttes rendelete szerint nem szabályozott.

A 3. pontban megadott veszélyes összetevők AK és CK értékei a 25/2000 (IX. 30.) EÜM-SzCsM együttes rendelet szerint nem szabályozott.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Szem-/ arcvédelem: Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.

Bőrvédelem: Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.

Kézvédelem: Rendeltetésszerű használat során nem szükséges. Sérült vagy érzékeny bőrűeknek gumikesztyű viselése javasolt.

Légutak védelme: Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.

Hővesztés: A megadott tárolási feltételeket betartva hővesztéssel nem kell számolni a termék használata során.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK**

9.1. Alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Külső:	Átlátszó viszkózus folyadék
Szín:	Sárga
Szag:	Citromos
pH (natúr):	6,5 - 7,5
Olvadáspont/ fagyáspont, °C:	Nem meghatározott
Kezdeti forráspont és forrásponttartomány, °C:	Nem meghatározott
Lobbanáspont, °C:	Nem meghatározott
Párolgási sebesség:	Nem meghatározott
Tűzveszélyesség:	Nem tűzveszélyes
Felső/ alsó gyulladási határ vagy robbanási tartományok:	Nem meghatározott
Gőznyomás (20 °C):	Nem meghatározott
Gőzsűrűség:	Nem meghatározott
Relatív sűrűség:	kb. 1,04
Oldékonyság:	
oldékonyság vízben:	Oldódik
oldékonyság oldószerben:	Nem meghatározott
Megoszlási hányados n-oktanol/víz:	Nem meghatározott
Öngyulladási hőmérséklet:	Nem meghatározott
Bomlási hőmérséklet:	Nem meghatározott
Viszkozitás:	Nem meghatározott
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	Nem ismert
Oxidáló tulajdonság:	Oxidáló tulajdonságot nem mutat

9.2. Egyéb információk:

Sűrűség (20 °C), g/cm ³ :	kb. 1,04
Össz. felületaktív anyag tartalom., %:	min. 9,5
Kifolyási idő, (FORD 4, 20 °C), sec:	120 - 160

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG**

Kémiai stabilitás: 0- 40 °C között és normál nyomáson a termék stabil (betartva a megadott tárolási feltételeket).

Veszélyes reakciók lehetősége: Polimerizációra nem hajlamos.

Kerülendő körülmények: Óvni kell a magas hőmérséklettől, hosszú ideig tartó közvetlen napsütéstől.

Nem összeférhető anyagok: Erős redukáló- és oxidáló szerek és erős savak.

Veszélyes bomlástermékek: Szénmonoxid (CO), szén-dioxid (CO₂), kén-oxidok (SO_x), nitrogén-oxidok (NO_x).

11. TOXIKOLÓGIAI ADATOK**

A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Akut toxicitás:	Toxicológiai információ nem áll rendelkezésre a termékről
Irritáció:	A termék nem irritáló hatású
Maró hatás:	Nem maró hatású
Szenzibilizáció:	Nem ismert
Ismételt dóziszú toxicitás:	Nem megállapított
Rákkeltő hatás:	Nem ismert
Mutagenitás:	Nem ismert
Reprodukciót károsító tulajdonság:	Nem ismert
Belélegezve:	Esetleges helyi irritáció a légutakban
Bőrrre jutva:	A termék zsíroltó hatása miatt a kezet kiszáríthatja
Szembe jutva:	Irritációt okozhat és a szem kivörösödését
Szájon keresztül:	Émelygés, hányinger

Az alapanyagokra vonatkozó toxikológiai információk:

Nátrium-alkil-etoxi-szulfát: LD₅₀ (patkány, orális) > 2000 mg/kg (szakirodalmi adat). LD₅₀ (patkány, dermális) > 2000 mg/kg (szakirodalmi adat). Irritáció: Bőr: (nyúl) irritatív (szakirodalmi adat). Szem (nyúl): szemkárosodást okozhat (szakirodalmi adat). Szenzibilizáció (maximálási teszt, guineai malac): nem szenzibilizáló (szakirodalmi adat).

Dodecibenzolszulfonsav nátrium só: akut toxicitás: LD₅₀ (patkány orális): 438 mg/kg, LD₅₀ (egér orális): 1330 mg/kg, LD₅₀ (egér, intravénás): 105 mg/kg. Bőr: közepes irritáló hatás 20 mg/24 óra (nyúl). Szem: súlyos irritáló hatás 0,25 mg/24 óra (nyúl). Belégzés: irritálja a nyálkahártyát és a felső légúti traktust. Lenyelve: ártalmatlan.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**

A keverék felületaktív anyagokat tartalmaz. Kerüljük el nagy mennyiségben a felszíni- és talajvizekbe, csatornába jutást.

12.1. Toxicitás: A termékre nem megállapított.

Ökotoxikológiai adatok az alapanyagra vonatkozóan:

Nátrium-alkil-etoxi-szulfát: LC₅₀ (halak) > 1 mg/l/96 óra (szakirodalmi adat). EC₅₀ (Daphnia) > 1 mg/l (szakirodalmi adat). EC₅₀ (algák) > 1 mg/l (szakirodalmi adat).

Dodecibenzolszulfonsav nátrium só: LC₅₀ (hal): 1-5 mg/l/96 óra, EC₅₀ (Daphnia): 15 mg/l/48 óra, EC₅₀ (alga): 10-300 mg/l/72 óra.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: A felületaktív anyagok lebomlanak a környezetben. A felületaktív anyagok biológiai bonthatósága megfelel a 648/2004 EK rendeletnek.

12.3. Bioakkumulációs képesség: Nem meghatározott.

12.4. A talajban való mobilitás: Nem megállapított.

12.5. A PBT és a vPvB-értékelés eredményei: Nem megállapított.

12.6. Egyéb káros hatások: A termék toxicitása a környezetre nem került meghatározásra.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK**

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

Az Európai Hulladék Katalógus szerint nem veszélyes hulladék.

Tilos a keveréket, annak fel nem használt maradékát, csomagolóburkolatát élő vízbe, közcsatornába és talajba juttatni. A felhasználás során keletkezett szennyvíz minőségének élővízbe, felszíni vízbe bocsátása esetén a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendeletben, és a 220/2004. (VII. 21.) Kormány rendeletben foglaltaknak kell megfelelnie.

Ártalmatlanítási szempontok: Kis mennyiségű termék kiömlése esetén bő vízzel mossuk el a csatornahálózatba. Nagy mennyiségű terméket kiömlése esetén a 6. pontban leírtak szerint gyűjtsük össze, és a hulladékot adjuk át az erre specializálódott, illetékes cégnek.

A keverékre, csomagolóanyagra vonatkozó EWC kódok:

A hulladékká vált keverékre vonatkozó EWC kódok: 20 01 30: mosószerek, amelyek különböznek a 20 01 29*-tól (20 01 29* veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek).

Tiszta csomagolóanyagra: 15 01 02 műanyag csomagolási hulladékok.

A kiürült és tisztára mosott csomagolóanyag kommunális hulladékként kezelhető.

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Nem ADR jelölésköteles.

15. SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK**

15.1. A keverékkel kapcsolatban biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

A keverék veszélyjele:

A termék nem veszélyes, nincs veszélyjele

A keverékre vonatkozó R mondatok:

Nincs

A keverékre vonatkozó S mondatok:

Nincs

Használati útmutató és tárolásra vonatkozó információk a termék címkéjén találhatóak.

SEVESO kategória: A termék a 18/2006 (I. 26.) Korm. rendelet alapján SEVESO kategóriába nem besorolt.

Érvényes jogszabályok:

1992. évi XXII. törvény

16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet

1993. évi XCIII. törvény

9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet

1995. évi LIII. törvény

44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet

2000. évi XXV. törvény

25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet

2000. évi XLIII. törvény

648/2004 EK rendelet

220/2004. (VII. 21.) Kormány rendelet

1907/2006 EK rendelet

98/2001. (VI. 15.) Kormány rendelet

18/2006 (I. 26.) Korm. rendelet

28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: A termékre kémiai biztonsági értékelést nem végeztek.

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK**

A termék nem veszélyes, az ebben a pontban megadott veszélyjelek és R mondatok jelen biztonsági adatlap 3. pontjában felsorolt komponensekre vonatkozik.

Veszélyjelek:

Xn Ártalmatlan

Xi Irritatív

R mondatok:

R 22 Lenyelve ártalmatlan

R 37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 38 Bőrizgató hatású

R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat

Képzési, betanítási előírások:

A keveréket használó személyzetet oktatni kell a kezeléssel kapcsolatos kockázatokról, az egészségügyi és környezetvédelmi követelményekről. Meg kell ismertetni őket a termék veszélyes tulajdonságaival, a foglalkozás-egészségügyi és környezetvédelmi előírásokkal és az elsősegélynyújtási intézkedésekkel.

Javasolt felhasználási korlátozások:

Az 1. pontban megadott felhasználási terület csak a legjellemzőbbeket tartalmazza. Speciális felhasználási területen való alkalmazás a felhasználó felelőssége. Ebben az esetben a felhasználó az egyedüli felelős a helyi és nemzeti szabályozásokhoz,

előírásokhoz való alkalmazásért. A biztonsági információk a terméket a biztonság szempontjából írják le, és nem tekinthetők a termék műszaki specifikációjának.

A biztonsági adatlapot a legjobb tudásunk szerint, az alapanyaggyártók biztonsági adatlapjai és irodalmi adatok alapján állítottuk össze. A magyar nyelvű biztonsági adatlapban a változások a lábjegyzetben megadott módon megadottnak tekintendők. A közölt adatok tájékoztató jellegűek. Az érvényben lévő előírások és rendelkezések betartása a felhasználó kötelessége.